

Om rederens udvidede plejeplygt overfor rederiansatte menige søfarende henvises til § 34, overfor skibsofficerer til § 35, stk. 1, jfr. § 34, og overfor skibsføreren til § 43, nr. 9.

Efter sømandslovens § 28, stk. 2, 1. pkt. har ved tjenesteforholdets ophør en syg eller tilskadekommet sømand som hovedregel ret til pleje for rederens regning i indtil 12 uger, hvis han er dansk og plejes i udlandet, og ellers i indtil 6 uger. Efter kommissionens opfattelse bør plejerettens omfang ikke være afhængig af den søfarendes nationalitet. Det foreslås derfor i *stk. 2, 1. pkt.*, at en ved tjenestens ophør — d. v. s. fratræden fra tjeneste på det bestemte skib — syg eller tilskadekommet sømand med de i stk. 3-5 nævnte undtagelser har ret til pleje for rederens regning i indtil 12 uger, dog ikke udover 2 uger efter, at han er ankommet til det land, hvor den pågældende er hjemmehørende. Som hidtil er det rederen, der skal afholde udgifterne, og konsulen, der afgør, hvor sømanden skal plejes.

I *stk. 2, 2. pkt.* gentages sømandslovens § 28, stk. 2, 2. pkt., hvorefter fristen for plejeretten regnes fra afmønstringen eller, hvis sømanden ikke afmønstrer, fra den dag, da skibet afgår.

Efter sømandslovens § 28, stk. 2, 3. pkt. har en dansk sømand, der har hjemsted her i riget, og som afmønstrer som følge af sygdom eller legemsskade, eller som ved sin fratræden lider af sådan sygdom eller legemsskade, som kan foranledige afmønstring, desuden ret til fri rejse med underhold for rederens regning til hjemstedet. Efter kommissionens opfattelse bør de søfarendes frie rejseret ved sygdom udvides til på samme måde som efter § 28 i den norske sømandslov at omfatte alle søfarende uanset nationalitet alene med den modifikation, at rederen, for så vidt angår søfarende, der ikke er hjemmehørende her i riget, kan vælge enten at sende den syge til hjemstedet eller til forhyringsstedet.

Det foreslås derfor i udkastets *stk. 2, 3. pkt.*, at såfremt en sømand som følge af sygdom eller legemsskade afmønstrer, eller hvis han ved fratrædelsen led af en afmønstringsberettigende sygdom eller legemsskade, har sømanden ret til fri rejse med underhold til hjemstedet for rederens regning. Efter *stk. 2, 4. pkt.* kan rederen dog, såfremt sømanden ikke er hjemmehørende i Danmark, i stedet for hjemrejse vælge at betale sømandens rejse med underhold til den havn, hvor sømanden blev forhyret, forudsat at myndighederne i forhyringshavnen ikke nægter sømanden adgang til landet eller betinger hans adgang dertil af en sikkerhed, som han ikke kan stille. Disse bestemmelser udelukker naturligvis ikke, at den syge sømand uden forøget udgift

for rederen kan vælge at blive sendt til et andet sted end hjemsted eller forhyringshavn.

Svarende til sømandslovens § 28, stk. 2, 4. pkt. fastsætter udkastets *stk. 2, 5. pkt.*, at gør sømanden krav på fri rejse, og hans helbredstilstand tillader det, finder bestemmelsen i udkastets § 8, stk. 2 om pligt til at tage stilling på et andet skib tilsvarende anvendelse.

I *stk. 3* gentages i *1. pkt.* bestemmelsen i sømandslovens § 28, stk. 3, 1. pkt., hvorefter den sømand, der ved sin ansættelse svigagtigt har fortiet sygdommen eller legemsskaden, ikke får ret til pleje eller fri rejse for rederens regning. Efter sømandslovens § 28, stk. 3, 2. pkt. får en sømand, når undtages kønssygdom, som dansk sømand lider af, heller ikke ret til pleje og fri rejse, såfremt han har pådraget sig sygdommen eller legemsskaden med forsæt eller ved grov uagtsomhed. Baggrunden for at gøre en undtagelse for kønssygdomme er ønsket om at fremme sygdomsbekæmpelsen. Kommissionen finder, at hensynet til sygdomsbekæmpelsen gør sig gældende uanset den kønssyge sømands nationalitet, hvorfor man foreslår, at den hidtidige nationalitetsbegrænsning ophæves. Efter udkastets *stk. 3, 2. pkt.* har en sømand, når undtages kønssygdom, ikke ret til pleje og fri rejse, såfremt han efter ansættelsen har pådraget sig sygdommen eller skaden med forsæt eller ved grov uagtsomhed.

I *stk. 4* fastsættes, svarende til sømandslovens § 28, stk. 4 alene med den ændring, at nationalitetskriteriet er ændret til et bopælskriterium, at hvis sømanden er hjemmehørende her i riget og lider af kønssygdom eller tuberkulose, overtager staten udgifterne ved den i *stk. 2*, jfr. *stk. 3*, nævnte pleje og hjemrejse.

Udkastets *stk. 5* svarer til sømandslovens § 28, stk. 5, dog at bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte pligten til at bekoste en hjemrejse (eller en rejse til forhyringsstedet).

Til § 31.

Refusion af udgifter til syg eller skadet sømand, som ikke påhviler rederen.

Udkastet erstatter med enkelte ændringer sømandslovens § 31, stk. 2. Kredsen af søfarende foreslås udvidet fra „en dansk sømand“ til „en dansk eller her i riget hjemmehørende sømand“. Endvidere er det i udkastet udtrykkelig fremhævet, at der skal være tale om en syg eller skadet sømand.

Ved etableringen af en obligatorisk offentlig sygesikring for de søfarende findes de her omhandlede statsudgifter, der er af en meget ringe størrelsesorden, naturligt at burde dækkes af en sådan ordning.